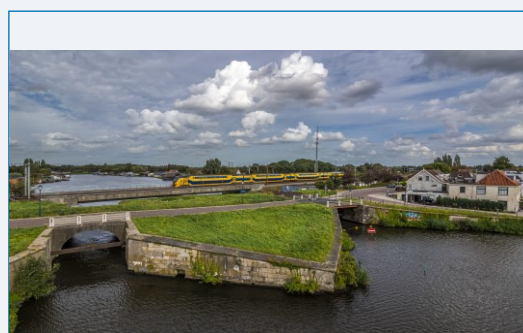

KREDIETAANVRAAG SLUIZENCOMPLEX HALFWEG

Registratienummer: 21.081835

Aan De verenigde vergadering
Van D&H
Onderwerp uitvoeringskredietaanvraag doorstroming en renovatie
sluizen Halfweg
Datum 17 november 2021

Portefeuillehouder: Marco Kastelein

Voorgesteld besluit

1. Een uitvoeringskrediet voor het realiseren van een doorstroomopening en renovatie van het sluizencomplex Halfweg á € 8,3 miljoen beschikbaar te stellen

Context

Rijnland heeft het sluizencomplex bij Halfweg in Zijkanaal F in eigendom, zie bijlage voor de ligging. Dit sluizencomplex zijn de restanten van de uitwaterings- en hoogwatersluizen uit de 16^e eeuw. Rijnland heeft daarmee de zorg voor het in stand houden van het sluizencomplex. Het complex heeft geen waterstaatkundige functie meer en de sluisdeuren zijn al heel lang geleden verwijderd. De 3 smalle sluizendoorgangen tussen de sluiselanden belemmeren de afvoer van boezemgemaal Halfweg, waardoor geen optimale boezemwaterafvoer plaatsvindt. Langs de sluiselanden lopen de N200 en de spoorlijn Amsterdam-Haarlem. Over het complex loopt een fiets- en wandelverbinding. De gemeente Haarlemmermeer heeft het sluizencomplex tot gemeentelijk monument verheven en wil graag het sluisjesgebied als cultuurhistorische zone ontwikkelen.

Bij de aanleg van boezemgemaal Halfweg in 1976 was het de intentie om een extra kanaal (kanaal om de west) te graven om het water van de ringvaart naar het boezemgemaal te krijgen. Door allerlei ontwikkelingen (bv aanleg A5) is dit kanaal niet gegraven, waardoor de afvoer naar het boezemgemaal wordt belemmerd door het sluizencomplex en de capaciteit van het boezemgemaal niet volledig kan worden benut. Omdat hierdoor de afvoer wordt belemmerd betaalt de gemeente Amsterdam mee aan de realisatie van een grotere afvoercapaciteit. Dit is opgenomen in een bestuurlijke overeenkomst van 29 september 2014. Hierin wordt aangegeven dat de gemeente maximaal € 4 mln exclusief BTW wil bijdragen aan verbetering en verruiming van het sluizencomplex.

Rijnland en de toenmalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude hebben gezamenlijk een lange geschiedenis over de oplossing van het capaciteitsprobleem naar het boezemgemaal. Dit project loopt al sinds de stichting van het boezemgemaal (circa 45 jaar). Vele varianten zijn ontwikkeld en besproken. Bijvoorbeeld het graven van een ander kanaal, het weggraven van één van de sluiseilanden en het maken van een doorstroomopening in het oostelijk eiland. Al deze varianten zijn in de afgelopen 45 jaar niet uitgevoerd. Met name omdat de toenmalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude het sluizencomplex in de huidige staat wilde behouden.

Na de samenvoeging van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude met de gemeente Haarlemmermeer is overeenstemming bereikt over een oplossing. In het oostelijk sluzeneiland wordt een doorstroomopening gemaakt. Deze doorstroomopening wordt afgedekt met een dak, zodat de nieuwe situatie veel lijkt op de bestaande situatie, zie bijlage. De uitvoering is moeilijk, omdat moet worden voorkomen dat tijdens de uitvoering veel schade ontstaat aan het huidige complex dat circa 500 jaar oud is. Schade zal altijd ontstaan, maar getracht wordt om dit te minimaliseren. Zie onderstaande link voor een filmpje waarin meer informatie over het project wordt verteld door onze Hoogheemraad (dhr Kastelein), voorzitter van de erfgoedcommissie (dhr Pluckel) en de verantwoordelijke wethouder (mevr Sedee)

[Project sluisjes Halfweg \(rijnland.net\)](http://rijnland.net)

Naast de beperking van capaciteit is ook de staat van onderhoud zeer slecht. Boven en onder de waterlijn zitten gaten in de sluismuren. Ook is de fundering van slechte kwaliteit, zodat bovengronds de sluismuren op bepaalde plekken inzakken. Als geen doorstroomopening wordt gerealiseerd zal Rijnland het sluizencomplex op zeer korte termijn moeten renoveren. Na de renovatie is de verwachting dat in de eerste 25 jaar geen groot onderhoud zal moeten worden gepleegd.

Dit project heeft geen invloed op de biodiversiteit en vismigratie, omdat tijdens de werkzaamheden de bestaande sluizen niet worden gestremd, omdat de werkzaamheden op het sluiseiland plaatsvinden en de deuren in de sluizen in het verleden al zijn verwijderd.

Argumenten

1.1 met de realisatie wordt het watersysteem klimaat bestendiger

Rijnland bereidt zich voor op de gevolgen van klimaatverandering door een toekomstbestendig watersysteem te realiseren. Rijnland neemt daarvoor diverse maatregelen. Het verbeteren van de toestroom van water naar

boezemgemaal Halfweg speelt daarbij een cruciale rol. Dit omdat het huidige nauwe doorstroomprofiel bij het sluizencomplex in Halfweg de afvoercapaciteit van het Rijnlandse boezemsysteem significant vermindert. De doorstroomcapaciteit is circa 19 m³/s, terwijl 33,3 m³/s noodzakelijke is i.v.m. de capaciteit van Halfweg.

1.2 het is een relatief goedkope oplossing

Ten opzichte van andere oplossingen om de boezemcapaciteit te vergroten is dit een relatief goedkope oplossing. De kosten voor het realiseren van een piekberging met dezelfde capaciteit is een factor 3 hoger en daarnaast is een piekberging na een bepaalde periode vol, terwijl een boezemgemaal altijd door kan pompen. Ook het vergroten van de bemalingscapaciteit bij andere boezemgemalen is duurder.

1.3 het sluizencomplex behoeft groot onderhoud

De conditie van het sluizencomplex is nu al risicovol op o.a. de bouwkundige staat en stabiliteit. Het betreft met name het bezwijken van delen/elementen van het object die daarmee een groot risico vormen met betrekking tot een mogelijke obstructie van de boezem en de veiligheidsrisico's voor de weggebruikers, vaarweggebruikers en bezoekers. In de zomer van 2018 zijn de sluisdoorgangen vanwege spoedherstel al afgesloten geweest voor vaarverkeer, tot ongenoegen van vaarweggebruikers en woonbootbewoners. Ook de bruggen over het sluizencomplex kunnen niet lang meer mee. Op dit moment zijn de bruggen alleen nog maar toegankelijk voor voetgangers en fietsers en afgesloten voor het resterende verkeer. Na 1 augustus 2023 moeten de bruggen worden vervangen of ook afgesloten voor voetgangers en fietsers.

1.4 het sluizencomplex is een gemeentelijk monument

De gemeente Haarlemmermeer heeft het sluizencomplex aangewezen als een gemeentelijk monument. Rijnland heeft de taak om dit monument in goede staat te houden.

Risico's

1.1 schade aan het sluizencomplex

De werkzaamheden voor de realisatie van de doorstroomopening bestaat in de eerste fase uit het voorzichtig aanbrengen van damwanden. Daarna wordt een deel van het bestaande sluizencomplex gesloopt om de doorstroomopening te realiseren. De kans is zeer groot dat schade ontstaan aan de resterende kades, want de conditie van het sluizencomplex is nu al risicovol op o.a. de bouwkundige staat en stabiliteit. Schade kan bestaan uit extra scheuren. Of in een extreme situatie het instorten van (een deel van) een kademuur. De beheersing van dit risico is door heel actief gezamenlijk met de aannemer de uitvoeringsmethode te kiezen. Daarnaast is in de kredietaanvraag een extra risicoreservering opgenomen om de schade te herstellen.

1.2 archeologische vondsten

Tijdens de uitvoering wordt archeologisch onderzoek gedaan. De kans is aanwezig dat voorwerpen uit de tijd van Napoleon of nog eerder worden gevonden. Dit geeft risico op vertraging van de uitvoering van het project als de vondsten groot zijn of moeizaam kunnen worden verwijderd. Dit risico wordt beheerst door dit in het bestek mee te nemen en in de uitvoeringsmethode van de aannemer mee te nemen.

1.3 gemeente Amsterdam trekt haar subsidie in

Met de gemeente Amsterdam zijn in de overeenkomst van 29 september 2014 al afspraken gemaakt over de betaling: Amsterdam gaat tot betaling over zodra Rijnland de offerte/offertes met betrekking tot de noodzakelijke werkzaamheden heeft ingediend bij Amsterdam. Dit moet voor 1 jan 2023 gebeuren. Ondertussen is overleg met de gemeente Amsterdam opgestart om deze datum naar achteren te schuiven.

Planning

Voor de realisatie van de werkzaamheden is een globale planning opgesteld, die rekening houdt met het subsidiemoment van de gemeente Amsterdam en met de gemeenteraadsverkiezingen. Rijnland wil graag een vergunning verkrijgen voor de gemeenteraadsverkiezingen, omdat de huidige wethouder en gemeenteraad de plannen van Rijnland steunen.

Vergunningsaanvraag ingediend	november 21
Vergunningen ontvangen	maart 22 (zonder rekening te houden met Raad van State procedure)
Start aanbestedingsfase	maart 22
Start realisatiefase	eind 22 / begin 23
Gereed	eind 24 / begin 25

Financieel

Voor de realisatie van de doorstroming en de renovatie van het sluizencomplex is een SSK raming opgesteld (prijspeil 2021, weergegeven bedragen zijn afgerond en inclusief BTW):

	voorbereiding	uitvoering	totale investeringskosten
Bouwkosten:	€ -	€ 6.787.000	€6.787.000
Engineeringskosten:	€ 2.872.500	€ 1.888.000	€4.760.500
Bijkomende kosten:	€ 27.500	€ 249.000	€276.500
Risicoreservering:	€ -	€ 2.274.000 ¹⁾	€2.274.000
Totaal:	€ 2.900.000	€ 11.198.000	€14.098.000

1. De risico reservering is inclusief een aanvullende 10% risicoreservering (€ 0,9 mln) ter dekking van de kosten van eventueel optredende schade en een aanvullende 5% risicoreservering (€ 0,5 mln) ter dekking van grondstofprijz stijgingen na Q3 2021.

De VV heeft reeds diverse kredieten (2016 en eerder) ter beschikking gesteld van in totaal € 5,8 mln. De huidige krediet aanvraag is € 8,3 mln (€ 14,1 mln minus € 5,8 mln). Van de totale investeringskosten a € 14,1 mln subsidieert de gemeente Amsterdam € 4,8 miljoen (€ 4 mln + € 0,8 mln BTW).

Voor deze kredietaanvraag is uitgegaan van het gemiddelde uit de SSK raming. Dit betekent dat de kans op een over- of onderschrijding 50% is. In de raming is een extra 15% risico reservering opgenomen, daarmee neemt de kans op een overschrijding af.

De totale investeringskosten bedragen € 14,1 mln (€ 9,8 mln uitvoeringskosten + € 1,4 mln aanvullende risicoreservering + € 2,9 mln voorbereidingskosten).

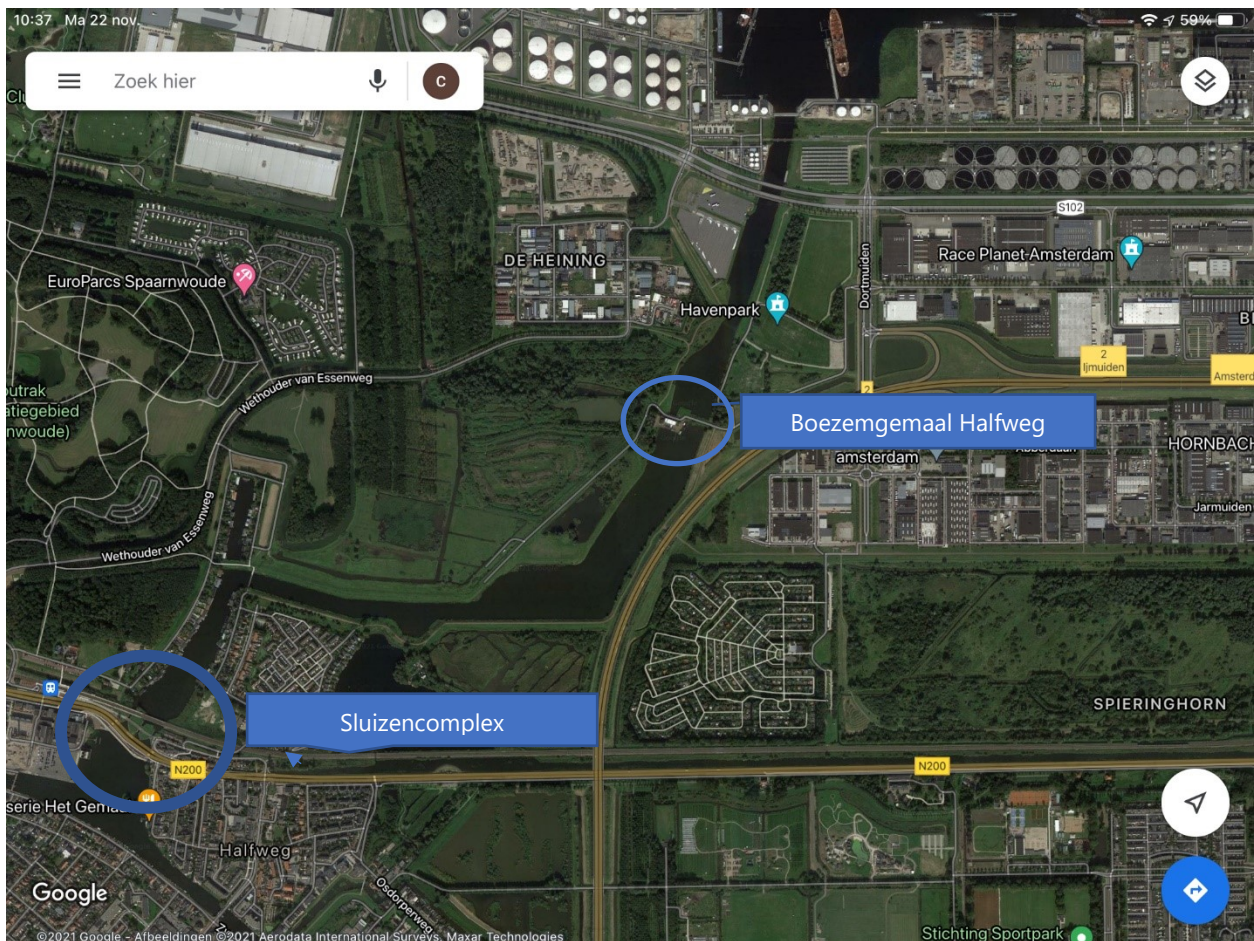
In het MJP 2022 – 2025 en de Programmabegroting 2022 is rekening gehouden met een investering van € 9,0 mln. Het project staat onder hoge tijdsdruk, om de subsidie van de Gemeente Amsterdam binnen te kunnen halen. Daardoor kwam de SSK raming pas na het opstellen van het MJP beschikbaar. Door hogere renovatiekosten van het bestaande sluizencomplex dan oorspronkelijk ingeschat is de raming nu € 9,8 mln. Het verschil van € 0,8 miljoen tussen de oude en huidige raming en de extra risicoreservering van € 1,4 miljoen (MJP reservering is € 9,0 mln) wordt de komende jaren in principe binnen het programma opgelost, bijvoorbeeld door de renovatie van poldergemalen te temporiseren.

Het project wordt volledig bekostigd uit de watersysteemheffing. De afschrijvingstermijn bedraagt 25 jaar.

Bijlagen

Situatie van het sluizencomplex en boezemgemaal

Locatie van de toekomstige doorstroomopening

Huidige staat van één van de sluizen

Visualisatie van de toekomstige doorstroombopening

